

Лілія ПЛОТНІКОВА,

студентка 4 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Науковий керівник: **Олена Малицька**

кандидат педагогічних наук, доцент (БДПУ)

КУЛЬТУРОТВОРЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ОДИН ІЗ ПРІОРИТЕТІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ

Сучасні соціальні потрясіння, які переживає українське суспільство, завдають відчутних збитків культурі та її найважливішому компоненту – освіті, оскільки можливість успішного вирішення проблем сучасності визначається не тільки рівнем освіченості, але й рівнем культури кожного громадянина.

У доповіді міжнародної комісії освіти для ХХІ століття «Освіта: Прихований скарб», вказано, що сучасна освіта вкрай раціоналізована, що призводить до поширення бездуховності в суспільстві. «Падіння духовної культури, девальвація моральних норм, утилітарна професіоналізація веде молодь до втрати життєвих орієнтирів» [1, с. 85].

У подоланні зазначених кризових явищ провідна роль належить створенню системи освіти, яка здатна не стільки озброювати знаннями, скільки формувати творчі потенції особистості. Як визначено у Концепції Нової української школи, учню необхідно надавати знання та вміння, взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами [2]. Значимості їм додає і сучасне соціальне замовлення на підготовку особистості, яка б володіла потенціалом саморозвитку та самоактуалізації у творчій праці. В цій ситуації зростає значення та роль культуротворчих аспектів освітньої діяльності. Ну думку О. Малицької, головною цінністю сучасної освіти є функція, орієнтована на підготовку особистості, яка захоплена ідеєю творення [3].

Аналіз Концепції Нової української школи та досліджень з мистецької педагогіки (О. Отич, Г. Падалка, Г. Шевченко, О. Рудницька) дозволив визначити культуротворчу діяльність дитини як спеціально організований процес, спрямований на створення педагогічних умов, що сприяють формуванню досвіду емоційно-ціннісного та творчого ставлення її до дійсності.

Для створення адекватного формуючого культуротворчого середовища у ЗЗСО доцільним буде впровадження «методів і прийомів, що ведуть до сенсорного насичення особистості, розвитку здатностей до чуттєво-образного осягнення навколишнього світу, розуміння внутрішнього зв'язку з ним, адекватного самовираження та гармонізації власних емоційних станів» [4, с. 119].

Властивостями культуротворчої діяльності є образність, суб'єктивність, особливий емоційно-образний характер дій. А отже, суб'єкта культуротворчої діяльності можна охарактеризувати низкою якостей, серед яких: здатність до імпровізації, здатність до емоційно-образного діалогу, володіння рефлексивними механізмами. Такі психологічні новоутворення в структурі особистості дитини будуть сприяти зростанню її духовної культури та набуттю ціннісних орієнтацій в освітньому процесі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Образование: сокровитное сокровище (Learning: The Treasure Within): Основные положения Доклада Международной комиссии по образованию для XXI века [Электронный ресурс] / UNESCO, 1996. – 42 с. – URL: <http://www.ifap.ru/library/book201.pdf> (дата звернення 20.02.2020).
2. Концепція Нової української школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf> (дата звернення 15.02.2020).
3. Малицька О. В. Культурологічна діяльність як фактор гармонізації особистості. Сучасні тенденції в бізнесі та суспільному секторі: колективна монографія. Опале, 2016. С. 117-139.
4. Малицька О. В. Культуротворча діяльність як пріоритет сучасної вищої освіти. *Молодий вчений*. 2017. №1. С. 117-120.
5. Рудницька О. П. Педагогіка: загальна та мистецька: навч. посіб. Київ: Інтерпроф, 2002. 270 с.
6. Роменець В. А. Психологія творчості: навч. посіб. Київ: Либідь, 2004. 288 с.

Діана ПОНОМАРЕНКО,

студентка М11 гр.

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Ольга ПОПОВА,**

к. пед.н., доц. (БДПУ)

ДО ПРОБЛЕМИ КОМУНІКАТИВНО-МОВЛЕННЕВОГО РОЗВИТКУ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ ЧИТАННЯ

Курс «Читання» є органічною і багатофункціональною складовою освітньої галузі «Мови і літератури». Уміння і навички, які формуються на уроках читання, є важливим засобом саморозвитку й самовираження особистості учня. Крім того, вони мають загальнонавчальний характер, є засобом вивчення практично всіх навчальних предметів, забезпечують подальше засвоєння систематичних курсів у наступних ланках загальноосвітньої школи [3].

Останні дослідження з методики читання спрямовані переважно на розвиток читацьких умінь і навичок, удосконалення навичок говоріння, сприйняття художнього твору, забезпечення літературної освіти та літературний розвиток молодших школярів, формування мовленнєвої культури (А. Ємець, І. Осадченко, Л. Шевчук, М. Явоненко та ін.).

Комунікативно-мовленнєвий розвиток молодших школярів здійснюється у процесі навчально-мовленнєвої діяльності, яку ми, слідом за А. Богуш, визначаємо як організований, цілеспрямований процес використання мови, передання і засвоєння суспільно-історичного досвіду, оволодіння суспільною діяльністю у сфері наукових понять, установлення комунікації та планування своїх мовленнєвих і комунікативних дій [1, с. 49]. Саме комунікація, як зазначає А. Крамаренко, на гуманістично зорієнтованих засадах [2, с. 135].

Навчально-мовленнєва діяльність, як і мовленнєва, охоплює такі її